

.4.2018

Liikenne- ja viestintäministeriö

LVM/1695/03/2016

LVM008:00/2018

Luonnos raideliikennelaiksi sekä laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa luonnoksesta raideliikennelaiksi sekä laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta. Valtiovarainministeriö lausuu seuraavaa:

Hallituksen esityksellä pannaan kansallisesti täytäntöön EU:n neljäs rautatiepaketti ja samalla toteutetaan rautatielainsäädännön kokonaisuudistus. Valtiovarainministeriö toteaa, että esityksen taloudellisten vaikutusten mukaan rautateiden kotimaan henkilöliikennepalvelujen avaaminen kilpailulle toisi yhteiskuntataloudellisia hyötyjä noin 46 miljoonaa euroa vuodessa, kun käyttöoikeussopimusten mukainen liikenne on avautunut vuoden 2026 jälkeen. Rautateiden avaaminen kilpailulle ei arvioida lisäävän Liikenteen turvallisuusviraston kustannuksia. Esityksessä ei ole tarkasteltu VR:n tulevaisuutta, miten monopoliaseman purkautuminen vaikuttaisi sen osalta.

Valtiovarainministeriö huomauttaa, että lainsäädännöllä ei saisi muuttaa HSL:n asemaa joukkoliikenteen järjestäjänä tai aiheuttaa lisäkustannuksia raideliikenteen kehittämiseksi. Raideliikenteellä on suuri merkitys metropolialueen kehittämiseksi.

Hallituksen esityksen 101 §:ssä ja 104 §:ssä säädetään karensista, jonka mukaan "olennaisista toiminnoista vastaava henkilö voi siirtyä rautatieyrityksen palvelukseen vasta 12 kuukauden kuluttua siitä, kun hän on jättänyt olennaisiin toimintoihin liittyvät tehtävänsä". Pykälissä ei määritellä, mitä "olennaisilla tehtävillä" ja "vastaavalla henkilöllä" tarkoitetaan. Valtiovarainministeriö muistuttaa, että työsopimuslain 3 luvun 5 §:n mukaan kilpailukieltosopimuksella saadaan rajoittaa työntekijän oikeutta tehdä uusi työsopimus tai harjoittaa ammattia enintään kuuden kuukauden ajan. Myös hallintovaliokunta muutatti valtion virkamieslakiin esitettyä 12 kuukauden karenssiaikaa 6 kuukaudeksi. Hallintovaliokunta on mietinnössään HaVM 17/2012 hallituksen esityksestä HE 90/2016 valtion virkamieslain muuttamisesta todennut seuraavaa: Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi, että rajoitusajaksi voidaan sopia enintään 12 kuukautta palvelusuhteen päättymisestä. Valiokunta pitää enintään kuuden kuukauden rajoitusaikaa edellä yleisperusteluissa esitetyn tavoin ehdotuksen tavoitteiden toteutumisen kannalta riittävänä. Valiokunta ehdottaa pykälän 3 momenttia tältä osin täsmennettäväksi. Vastaavaa 6 kuukauden karenssia ehdotetaan myös nyt eduskunnan käsiteltävänä olevaan hallituksen esitykseen HE 15/2017 sisältyvään lakiehdotukseen kunnallisesta vi-
ranhaltijasta annetun lain muuttamisesta.

Lisäksi valtiovarainministeriö huomauttaa, että "olennaisista tehtävistä päättävä henkilö" ei täytä säännökselle asetettavan täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimusta eli tältä osin säännöstä on tarkennettava.

Valtiovarainministeriö toteaa, että esitys olisi hyvä tuoda kuntalain 11§:n mukaiseen neuvottelumenettelyyn kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunnan käsittelyyn.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

Osastopäällikkö, ylijohdaja

Jani Pitkäniemi